

LIPENECKÝ

Z P R A V O D A J

5 | 2021

Ohlédnutí za rokem 2021

Strategický plán

Proběhlé akce

Výstavba v Lipencích

Autor:
Hana Horáková

Slovo starostky

Vážení čtenáři Lipeneckého zpravodaje,

těsně před Vánoci dostáváte do rukou poslední letošní číslo, ve kterém se kromě aktualit objeví i hodnocení celého roku. Pohledem zpět je, bohužel, i tento rok poznamenaný pandemií. Kromě lehkého letního uvolnění si na nákupy, divadla a kina bez roušek vlastně nepamatujeme. Jako dříve při pozdravu pánové smekali klobouk, registruji nyní nenápadné odtažení roušky, aby byl alespoň na chvíli vidět úsměv a tvář. Je to milá a lidská reakce na podivnou dobu. Podávání rukou se nám naštěstí opět vrátilo a loňská panika z nákazy polevila. Rozumná opatrnost a ohleduplnost ke svému okolí zůstala především zodpovědností každého z nás. Jistě musí vláda v současné době nastavit i obecná omezení, ale měla by to činit s maximálním respektem ke všem svým občanům a s vědomím možných důsledků.

Chtěla bych vám všem poděkovat za výsledek parlamentních voleb, který byl letos v Lipencích příkladný a výrazně demokratický. Věřím, že se s novou vládou postupně vrátí i důvěra k jejím krokům, respekt k jejím rozhodnutím a v důsledku větší pocit sounáležitosti mezi lidmi.

Přeji nám všem, abychom navzdory starostem dokázali prožít šťastné a pokojné Vánoce mezi svými blízkými a zároveň uměli předat část své radosti těm, pro které je toto období složitější.

Do nového roku vám přeji dostatek sil, zdraví, lásky, štěstí a trpělivosti.

Lenka Kadlecová

Zhodnocení letošního roku v Lipencích

V prosincovém čísle tradičně přinášíme souhrn úspěchů a neúspěchů naší městské části v končícím roce 2021. Začneme tím, co se podařilo:

V lednu byla vypracována a zveřejněna studie dopravního zatížení Lipenců zpracovaná v různých variantách do roku 2040. Zároveň byl sestaven model lipenecké dopravní sítě, do kterého lze přidávat další ulice a omezení a zkoumat jejich vliv na dopravní zatížení.

Počátkem roku byla dokončena oprava retenční nádrže U Vrby.

Od ledna vzniká strategický plán rozvoje Lipenců s koncepční rozvahou a poprvé mají naši obyvatelé možnost se velkou měrou na tvorbě podílet. Proběhlo dotazníkové šetření, kvantitativní průzkum, několik kulatých stolů se spolky a podnikateli, seminář a dvě veřejné debaty s tvůrci a vedením městské části.

Na jaře byly instalovány nové lavičky převážně z daru od Velkotřžnice Lipence.

Úklid obce jsme posílili přijetím nového zaměstnance a v červenci jsme na úvěr pořídili novou multikáru s potřebnými doplňky včetně nástavce na mechanické odstraňování plevele.

Od konce loňského roku probíhá výstavba nové čistírny odpadních vod, zatím podle harmonogramu. Zkušební provoz by měl být zahájen v březnu 2022 a celá stavba by měla být dokončena v listopadu 2022.

Během letošního roku se také podařilo dokončit dlouho připravované předání vodohospodářského majetku hlavnímu městu.

Byla provedena údržba a obnova alejí v ulicích Českého červeného kříže a Obsiny.

Uskutečnilo se několik uměleckých happeningů projektu Triangulum pod záštitou Galerie hlavního města Prahy.

V listopadu dokončil Ing. arch. Vít Dušek architektonickou studii rozšíření mateřské školy. Je připraveno výběrové řízení na dodavatele projektové dokumentace pro stavební povolení.

Byla zadána demografická studie Lipenců, která bude dokončena v prosinci. Aktualizovaná

prognóza počtu a věkového složení obyvatel bude důležitým podkladem pro získání dotací na rozšíření školy a školky.

Probíhá instalace klimatizace a akustických panelů v dalších třídách základní školy.

Na dobré cestě je záměr Retail Parku na pozemku před čistírnou odpadních vod, kde je plánovaná prodejna potravin, drogerie, chovatelské potřeby a myčka aut. V ideálním případě by Retail Park mohl být v provozu na Vánoce 2022.

Ale nepovede se vše, a tak je správné zmínit i neúspěchy, které nás pochopitelně mrzí:

Stále není dokončena venkovní učebna základní školy a nejsou vyznačena parkovací místa v oblasti Na parcelách. Důvodem jsou především dlouhé připomínkové procesy odboru dopravy a policie ČR.

Letos poprvé jsme měli problém s umístěním dětí do mateřské školy, což vzbudilo velký ruch. Na nápravě intenzivně pracujeme.

Nepodařilo se nám zlepšit komunikaci se správcem majetku rodiny Bartoň-Dobenínů a dále je tedy blokována rekonstrukce ulic Nad Údolím hvězd a Za Hrází a úprava hasičského oválu nad fotbalovým hřištěm.

Neproběhla ani plánovaná oprava ulice Pod Lečí. Vzhledem ke špatně provedenému podloží uchazeči o zakázku nepřistoupili na záruční podmínky. Opravovat tedy budeme až v příštím roce.

Výčet jistě není úplný, zmínili jsme jen to nejdůležitější a zhodnocení necháváme na laskavém čtenáři.

Závěrem bychom rádi uvedli přibývajícím počet společenských akcí, které vznikly z aktivity místních spolků i jednotlivců a které podpořila městská část. I přes komplikace způsobené pandemií se letos konalo vítání občánků, podzimní slavnost spolku V srdci Líp, letní kino, seznámení s netopýry, čarodějnice, branný závod, zábavné stezky pro děti, výlet pro seniory, dračáda, Halloween, vánoční trh ve škole a další. Všem organizátorům patří velké poděkování.

Lenka Kadlecová, starostka

ZMĚNA V DODÁVKÁCH DOTOVANÝCH OBĚDŮ PRO SENIORY

Vzhledem ke zvýšení cen potravin, energií a dalších nákladů na přípravu jídel dochází od 1. ledna k navýšení ceny obědů od jednotlivých dodavatelů. Celková cena zahrnuje polévku, hlavní jídlo s přílohou, dopravu jídla na adresu a případně jednorázový obal na jídlo a polévku.

Ivo Synek, IČO: 68856563 – dodávka jídla do vlastních jídelnů, celková cena 105 Kč (80 Kč cena jídla a 25 Kč smluvní doprava ASČR).
VORECH s. r. o., Restaurace U Kubičků, IČO:

08256322 – dodávka jídla a polévky v jednorázovém hygienickém obalu, celková cena 116 Kč. Od 1. ledna bude nově obědy seniorům s příspěvkem od městské části Praha-Lipence dodávat další podnikatelský subjekt: **Motorest Jíloviště, IČO: 68585772** – dodávka jídla do vlastních jídelnů, celková cena 95 Kč.

Městská část Praha-Lipence každému seniorovi s trvalým bydlištěm v Lipencích připláčí 20 Kč na jedno jídlo denně. V případě zájmu o přihlášení k odběru nebo změnu dodavatele kontaktujte referentku úřadu paní Blanku Rakovou: tel. 257 921 167, e-mail rakova@mclipence.cz.

Jídelní lístek nového dodavatele Motorest Jíloviště bude k dispozici od 15. prosince k vyzvednutí na úřadu městské části. Na vyžádání jídelní lístek zašleme na e-mail či do datové schránky.

Petr Jindra, tajemník úřadu

Krátké zprávy ZE ZASTUPITELSTVA

23. zasedání dne 20. 9. 2021

Zastupitelé schválili:

- 4. úpravu rozpočtu MČ Praha-Lipence. Díky posílení mzdových prostředků školky a školy, poskytnutím dotací, vyúčtováním podílů na hazardních hrách, daňovými vratkami a přijatým finančním darem dochází k navýšení příjmů o 1 989 000 Kč na 28 227 900 Kč a výdajů o 1 851 400 Kč na 35 080 600 Kč. Díky finančnímu vypořádání a daňovým vratkám dochází ke snížení financování o 137 600 Kč na 6 852 700 Kč.
- Převzetí hmotného majetku stavby TV Lipence č. 0113, TV Lipence, etapa 0003, „Rekonstrukce komunikace V Roklích“, uvedeného na předávacím protokolu č. PP/21/09/317/2021, v celkové vyčíslené hodnotě 5 639 809 Kč.
- Převzetí hmotného majetku stavby TV Lipence č. 0113, TV Lipence, etapa 0003, „Rekonstrukce komunikace v ul. Spotřebitelská, Chovatelská, Ovocnářská, Pěstitelská, Žulová, K Obci, Jiříčkova, K Samoobsluze, Ke Splávku, Jana Čerstvého a U Lip“, uvedeného na předávacím protokolu č. PP/21/09/396/2021, v celkové vyčíslené hodnotě 31 605 813 Kč.
- Záměr směny části pozemku č. parc. 1928/1, za část pozemku č. parc. 1645, vše v k. ú. Lipence
- Výběr dodavatele na akci „Praha-Lipence oprava komunikací 3x“ a to Stavební společnost Šlehofer s. r. o., IČ: 27146324, se sídlem

Přemájová 2111/33, 153 00 Praha 5 - Radotín v hodnotě 677 491 Kč bez DPH.

Zastupitelé vzali na vědomí vyhlášení výběrových řízení na úpravu okolí pomníku a opravu ulice Pod Lečí, seznámili se se „Studii proveditelnosti rozšíření MŠ Lipence“ a schválili zadání architektonické studie na přístavbu školky Ing. arch. Duškovi bez poptávkového řízení za 248 000 Kč bez DPH.

24. zasedání ze dne 25. 10. 2021

Zastupitelé schválili:

- Znění soutěžních podmínek a soutěžního zadání jednofázové užší architektonické soutěže o návrh „Přístavba základní školy Praha – Lipence“.
- Bezúplatný převod hmotného majetku od České republiky – Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy uvedeného ve „Smlouvě o bezúplatném převodu majetku č. j. HSAA 7548-13/2019“ do majetku MČ Praha-Lipence.
- Uzavření kupní smlouvy na pozemky č. parc. 15/3, 15/4, 5/7, 2/56, 2/17, 2/77, 2/18, 2/11, 2/67, 2/82, 14/5, 14/6, 15/11, 15/12, 15/5, 2/68, 16/5, 16/6, 16/7, 16/8, 16/9 a 16/10, to vše v k. ú. Lipence za 1 000,- Kč se společností Lipenecký park.
- Uzavření darovací smlouvy na 150 000 Kč, s majiteli pozemků č. parc. 637/1, 638, 639/2, 639/9, 640/2 a 642/3, vše v k. ú. Lipence, jako kontribuci za dokončené změny funkčního využití pozemků ze ZMK na OB-B.
- Uzavření smlouvy s firmou BesBre, s. r. o., Na pěšinách 365/74, Kobylisy, 182 00 Praha 8, IČO: 47121289 na úpravu okolí pomníku za 412 097 Kč + DPH.

(Ive)

Krátké zprávy z rady

23. září

Rada zadala dodávku kuchyňské linky do hasičské zbrojnice za 282 495 Kč firmě Jiráček interiéry, schválila finanční dar ve výši 10 000 Kč společnosti Most k domovu, která poskytuje sociální a zdravotní služby i v Lipencích, a souhlasila s přelakováním hasičského auta Hyundai i30 za 49 200 Kč bez DPH od firmy Autocolor Volf.

29. září

Rada rozhodla o odměně pro ředitelku mateřské školy, zrušila výběrové řízení na opravu povrchu ulice Pod Lečí, protože jediná podaná nabídka nesplňovala předpoklady, a objednala kontrolu provozovatele vodovodní a kanalizační sítě.

13. října

Rada schválila uzavření mateřské školy v době vánočních prázdnin 23.–31. prosince, souhlasila s doplňkovou činností školky (pronájem prostor) na školní rok 2021/2022 a schválila program 24. jednání lipeneckého zastupitelstva.

21. října

Rada schválila výběr dodavatele akustických úprav pro základní školu. Výběrové řízení vyhrála firma Soning Praha, hodnota zakázky je 830 135 Kč bez DPH. Rada rozhodla o zadání zahradnických úprav v okolí pomníku firmě BesBre s. r. o. a přijala finanční dar 10 600 Kč od Velkotřžnice Lipence na výlet pro seniory do Mníšku pod Brdy, který se uskutečnil 29. září. Rada také schválila objednání aktualizace demografické studie od firmy Výzkumy Soukup včetně infografiky a prezentace na zastupitelstvu za cenu maximálně 49 000 Kč.

10. listopadu

Rada vyslovila souhlas se záměrem společnosti SD Bohemia Group vybudovat seniorský dům na pozemku parc. č. 633/4 v k. ú. Lipence. Dále schválila plán kontrolní činnosti ve škole a školce na rok 2022 a plán zimní údržby komunikací a objednala prořez a dosadbu stromů v ulici Českého červeného kříže od křižovatky s ulicí Údolí hvězd ke konečné minibusu u společnosti JohnnyStav za 20 310 Kč. Rada rozhodla o zadání dodávky klimatizace do dalších čtyř učeben základní školy společnosti Sutherm za 421 132,- Kč.

(mv)

Změna vlastnictví vodohospodářského majetku

Až do letošního roku byla vlastníkem vodovodní a kanalizační sítě v Lipencích naše městská část. Za uplynulá léta se do vodohospodářského majetku v Lipencích investovalo jen minimálně. Vodovodní a kanalizační řady jsou ve špatném stavu, stará čistírna odpadních vod a přečerpávací stanice kanalizace dokonce v havarijním.

Letos byl veškerý vodohospodářský majetek převeden do vlastnictví hlavního města, jako je tomu v dalších částech Prahy. Převedení tohoto majetku hlavnímu městu se připravovalo dlouhá léta a zastupitelstvo městské části o něm rozhodlo v roce 2019. Věříme, že nový vlastník dá lipenecké síti do pořádku. První velkou investicí Prahy je výstavba nové čistírny odpadních vod, která již probíhá, a rekonstrukce nátoky a dvou přečerpávacích stanic. Další investice budou následovat. Nový správce provede také legalizaci nezkolaudovaných částí vodovodu a kanalizace a postupně i úpravu nevyhovujících vodovodních větví. Dokud byly sítě ve vlastnictví Lipenců, smluvním provozovatelem byla 1. Vodohospodářská společnost s.r.o. S touto společností mají odběratelé vody

v Lipencích uzavřené smlouvy. Se změnou vlastníka dochází ke změně provozovatele. Vodovody a kanalizace, které spravuje hlavní město, provozují Pražské vodárny a kanalizace, a.s. (PVK). S novým provozovatelem je třeba sepsat nové smlouvy.

Na základě výzvy na webových a facebookových stránkách, na nástěnkách v obci a mobilním rozhlasem vyplnilo formulář cca 50 % odběratelů. V druhé etapě budou lidé obesláni dopisem.

Smlouvu s provozovatelem uzavírají všichni vlastníci nemovitosti. To je dáno zákonem 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. §2 odst. 6 stanovuje, že „odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, není-li dále stanoveno jinak“. Pokud má stavba více vlastníků, například je ve společném jmění manželů, smlouvu uzavírají všichni vlastníci.

Kalkulace na rok 2022 bude schválena Magistrátem hlavního města ke konci letošního roku. Ceny v sítích provozovaných PVK platné v roce 2021 jsou uvedeny zde: <https://www.pvk.cz/vse-o-vode/cena-vodneho-a-stocneho>.

Ivana Žáková, místostarostka

POPLATKY ZE PSŮ V ROCE 2022

Zastupitelstvo Hlavního města Prahy vydalo novou vyhlášku o místním poplatku ze psů, která začne platit od 1. ledna. Sledujte prosím webové stránky městské části Praha-Lipence (Praktické informace -> Potřebuji si zařídit -> Přihlášení a poplatky ze psů), kde se dozvíte vše potřebné.

NOVINKY Z WEBOVÝCH STRÁNEK

V důsledku změny algoritmu společnosti Google nebyly uživatelům doručovány novinky z webových stránek městské části. Připravili jsme proto společně s dodavatelem obecních webových stránek od 1. prosince drobné změny.

Informace budou doručovány z jiné adresy, než jste byli zvyklí. Změní se vzhled zpráv a nově budete mít možnost při odběru novinek vybírat z kategorií zpráv.

Během příštího roku budeme pracovat na propojení webu a mobilního rozhlasu, aby zprávy z webu, Facebooku a mobilního rozhlasu byly jednotné. Žádáme proto zejména uživatele mobilního rozhlasu, kteří nemají ve svých profilech všechny požadované údaje, aby se do svého účtu přihlásili a vše správně vyplnili. Důležité jsou hlavně údaje o adrese a e-mailové adrese. SMS zprávy rozesíláme jen v nejnnutnějších případech, proto je dobré uvést svůj e-mail. Standardní zprávy, jako je například pozvánka na zastupitelstvo, zasíláme pouze pomocí e-mailu a aplikace.

Pokud potřebujete pomoc se změnami v mobilním rozhlasu nebo máte potíže s přihlašovaním, zanechte na sebe spojení na úřadě nebo napište na lukas.vesely@mcลิปence.cz.

(lve)

Čistírna odpadních vod – díl pátý

Ke konci září byla provedena betonáž dna nádrží a základů v dmychárně a během října byla namontována technologie dmychárny. Jedná se celkem o 6 dmychadel, čerpadlo provozní vody, čerpadlo vyčištěné vody a ATS provozní vody.

V říjnu byla provedena instalace šachet a výtlačového potrubí, a pokládka potrubí (suchovodu) pro potřeby požární ochrany. Zrealizována byla i přípojka na vodu. To na cca tři týdny zkomplikovalo dopravu do a z Lipenců. Doprava v tomto úseku byla zúžena do jednoho pruhu a řízena byla světelnou signalizací. Semaforem byl obsluhován i výjezd ze stavby. Bohužel technika v tomto případě nebyla příliš moderní, nedokázala tedy operativně reagovat na vznikající zácpy, nedal se ani nastavit dopředu jiný režim ráno a jiný odpoledne, případně o víkend. V průběhu těchto prací byli bohužel také výměněni styční důstojníci stavby, což značně zkomplikovalo rychlost řešení problémů.

Na připojení na vodovod a následné zahrnutí povrchu navazovaly terénní úpravy vjezdu budoucí přístupové komunikace, která se od té, dnes můžeme říci již bývalé, posunula o několik metrů směrem ke Zbraslavi. Následovaly pak přípravné práce na samotné komunikaci, včetně realiza-

ce propustku, který slouží k odvodu dešťové vody do Lipanského potoka.

V průběhu října a listopadu bylo také vyměněno provizorní zábradlí za trvalé z kompozitu. V listopadu byl instalován rozdělovací objekt a česlo hrubých nečistot. V prostorách nádrží na biologické čištění odpadních vod a zázemí pro technologie byly zaklopeny stropy sádkokartonem, nahozeny omítky a vše vyběleno. Dále zde průběžně probíhá instalace potrubí a technologie k nádržím a elektroinstalace.

Rekonstrukce nátoků běží také podle harmonogramu. Položeno je již nové potrubí a vybudována provizorní čerpací stanice. Po napojení bude odčerpán kal a vyčištěna stávající vstupní čerpací stanice, která bude v nové čistírně rozšířena o prostor retenční nádrže sloužící pro pokrytí maximálních nátoků přesahujících hydraulickou kapacitu čistírny.

V retenční nádrži na trase nátoků dochází k pokládce čedičového dna žlábků. Perlička ohledně této retenční nádrže: Nádrž slouží k zadržení splaškové vody při výpadku čerpadel, nebo při přívalových deštích. Bezpečnostním prvkem každé nádrže je přepad, který by měl zabránit vytečení nádrže na okolní pozemky, a hlavně do přilehlých zahrad. Dříve na to vypadalo, že přepad nemá dostatečnou kapacitu, nebo že přívalové vody je tolik, že to nelze zvládnout. Při rekonstrukci bylo zjištěno, že přepad je výš než hrana retenční nádrže. Za celá ta léta, kdy čistírna stojí, bezpečnostním přepadem neprotekla ani kapička! Samotná retenční nádrž svou funkci plnila, avšak její retenční objem není dostatečně velký, aby eliminoval množství přítékajících dešťových vod, které ve splaškové kanalizaci nemají co pohledávat.

Ivana Žáková

Úprava zeleně v Lipencích

V loňském roce jsme s pomocí zahradníků a obyvatel vysázeli více než 100 stromů. Z toho 60 stromků byla vysazeno v úseku ulice Českého červeného kříže, který je vyhrazen pro pěší a cyklisty. Alej byla vysazena v několika etapách. Tvoří ji stromy roční, tříleté, pětileté a také vzrostlé. Ty posledně jmenované jsou dílem zasázeny, dílem nálety. Všechny stromky již volaly po odborném zásahu. Po delším hledání vhodné zahradnické firmy jsme konečně mohli v říjnu začít s formováním aleje. To je běh na delší trať – tvoříme teď něco, co bude mít svou podobu teprve za několik let. Bylo třeba provést usměrňovací a ozdravné řezy, vyřezat dřeviny, které bránily správnému růstu, prořezat vícekmeny, opravit protiokusové ochrany a dosázet uhynulé stromky.

Další etapou bylo prořezání ulice v Obsinách. Kromě vyřezání suchých větví na velmi starých hrušních a usměrňovacího a ozdravného řezu u mladých stromků bylo také nutné upravit celý koridor tak, aby větve nezužovaly jízdní profil.

Poslední etapou v letošním roce pak byla tzv. švestková alej, která je vlastně pokračováním aleje v ulici Českého červeného kříže a vede až k zastávce autobusu Kazín. I zde bylo nutné provést hlavně usměrňovací a ozdravné řezy a dosázet chybějící stromky.

Vyřezané dřevo a štěpku jsme dali k dispozici místním lidem a vše bylo velmi rychle a dobře zužitkováno. Odborné úpravy stromků i okolního terénu se postarali profesionálové z firmy JohnnyStav.

Protože alej slouží k procházkám i venčení psů, byly na oba konce a doprostřed aleje instalovány koše na psí exkrementy. V budoucnu zde plánujeme ještě zřízení odpočinkového místa. S úpravou zeleně budeme v příštím roce pokračovat dalším úsekem.

(iž)

VÁNOCE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Ještě na poslední chvíli můžete zajet do Velkotržnice Lipence a nakoupit nejrůznější vánoční dekorace, svícný a věnce v Zahradnictví Blecha nebo v obchůdku u paní Růžičkové. Ve firmě Rico Art nabízejí vonné svíčky, které navodí vánoční atmosféru vašich domovů. Samozřejmě nesmí chybět krásný živý stromek. Na vánoční stůl patří oříšky a sušené ovoce, které můžete zakoupit v Ráji oříšků.

(is)

Příprava strategického plánu a koncepční rozvahy o území městské části Praha-Lipence

Průběžně vás seznamujeme s přípravou dokumentů, které ovlivní budoucnost Lipenců – strategického plánu městské části a koncepční rozvahy o jejím území. Ve středu 3. listopadu jsme ve školní jídelně lipenecké základní školy na dalším veřejném shromáždění představili, kam práce na těchto projektech směřují.

Samotný plán má čtyři strategické směry: regulační směr „Lipence mezi Vltavou a Berounkou“, dva rozvojové směry „Svébytná pražská městská část“ a „Dostupné a prostupné Lipence“ a jeden směr kohezní „Soudružná a prosperující obec“. Na webu městské části najdete videozáznam z prezentace vysvětlující smysl této koncepce.

Z analýzy i participačních aktivit vykrystalizovaly prioritní projekty. Mezi ně patří návrhy zásahů do území znázorněné na obrázcích na této

dvoustraně. Společným cílem všech projektů je zvýšení kvality života v Lipencích a reflexe požadavků občanů městské části na zachování jejího charakteru. Také proto architekti z Ateliéru L navrhli v rámci zpracované koncepční rozvahy o území projekty, které posílí identitu městské části, podpoří její fyzickou prostupnost a také zlepší kvalitu veřejných prostranství. Architektonický ráz pak pomůže udržet územní studie opírající se o analýzu širšího kontextu území a výstupy z participačních aktivit.

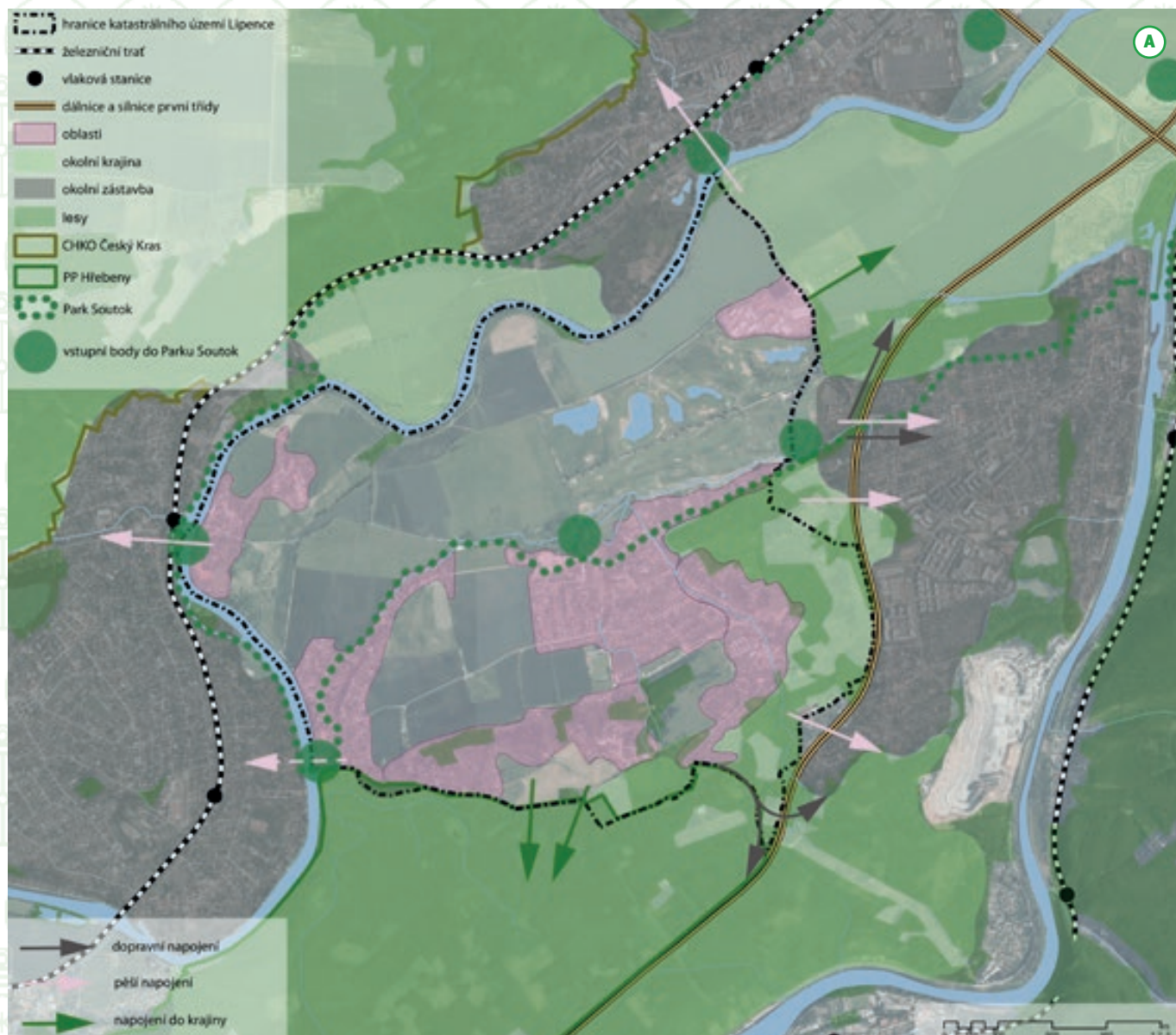
Širší vztahy území Lipenců (A)

Současnost je výslednicí více než sedmi set let vývoje. Jednotlivé etapy vývoje navazovaly na silné podněty místa a přírodní kontext. Novější zástavba založená koncem 19. a začátkem 20. století hodnoty místa dále rozvíjela. Jižně od

jádra Lipan a Lipenců vznikly hodnotné urbanistické celky. S jistou pokorou navazovaly na dědictví předků a psaly dál kontinuální příběh místa, který je dosud zřetelně čitelný a zahrnuje i velký potenciál pro budoucnost. Některé prvky struktury dřívějších etap vývoje sice zanikly, ale mnohé jsou dodnes zachované, byť často se změněnou funkcí, a tvoří důležitou součást našeho kulturního dědictví, které si zaslouží ochranu.

Lipence jsou minimálně zatíženy transnitní automobilovou dopravou. S výjimkou Zbraslavi jsou všechny vazby na sousední městské části (Radotín) a obce (Černošice, Jíloviště) výhradně pěší a cyklistické. Lipence nejsou přímo napojeny na železniční trať. Nejbližší a nejvíce využívaná je železniční trať Praha – Beroun na levém břehu Berounky. Železniční stanice Černošice a Praha-Radotín jsou dostupné lávkami. Železniční trať Praha-Zbraslav – Vrané nad Vltavou, vedená po pravém břehu Vltavy, je mimo dochozí vzdálenost.

V širších vztazích komunikací a vnějším přírodními limity vymezený prostor v nivě Berounky tvoří víceméně izolovaný celek na hranici zástavby a volné krajiny. Městská část Praha-Lipence má mnoho silných stránek: přírodu v okolí, bezprostřední návaznost na plánovaný

park Soutok, přírodní prvky uvnitř sídla (aleje, potoky vedené kdysi ulicemi), rozmanitost jednotlivých oblastí při zachování společného měřítka (rodinné domy v zahradách), z velké části zachovalou původní vesnickou zástavbu, zahradní města, tramské osady a v neposlední řadě nepřerušenu kontinuitu obyvatel.

Principy návrhu (B)

Budoucnost Lipenců je především v zachování dosavadních silných stránek – identity, vztahu obsahu a formy, pevně v proměnách. Je sledován jeden společný cíl učinit Lipence živým a dynamickým místem, které je příjemné pro život a pružně reaguje na současné potřeby svých obyvatel.

Koncepce nepředpokládá další rozvoj zástavby nad rámec ploch již vymezených územním plánem. Vymezení hranice otevřené krajiny je předurčeno přírodními hodnotami – údolní nivou Berounky a masivem přírodního parku Hřeben – a je zásadní pro zachování krajinného a rekreačního zázemí Lipenců.

Prioritou je hierarchicky čitelně uspořádaná polycentrická struktura veřejných prostranství s jasně určeným centrem městské části, obklopeným více či méně vzdálenými svěbytnými čtvrtěmi s vlastními lokálními místními centry (veřejnými prostranstvími). Místní centra musí být dostupná z přilehlých zastavěných a zastavitelných ploch a zároveň musí mít dobré pěší a cyklistické propojení s hlavními veřejnými prostranstvími městské části. Místní centra se stanou příjemnými místy setkávání. Budou vybavena městským mobiliářem a dle možností a potřeb doplněna občanskou a komerční vybaveností.

Síť hlavních veřejných uličních prostranství je definovaná, sleduje stopy historických cest a toky potoků (Jilovištská a V Roklích). V místech, kde je omezená prostupnost (zejména pro pěší), je navrženo její doplnění. Měřítkem pro tvorbu prostředí při rekonstrukcích i výstavbě nových cest musí být člověk, ideálně senior nebo dítě.

Návrhy – nové centrum, školní kampus a mateřská školka (C)

Lipence dnes nemají žádné výrazné veřejné prostranství, které by jednoznačně určovalo centrum městské části. Jednotlivá centra je třeba nově vytvořit, případně revitalizovat (upravit) stávající podvyužité prostory s velkým potenciálem.

1. V těžišti plochy s nejvyšší koncentrací obyvatel mezi ulicemi Na Bambouzku, Ke Splávku a K Samoobsluze je navrženo centrální náměstí s občanskou vybaveností, které zároveň nabízí možnost přemístění úřadu městské části do důstojné polohy na hlavní náměstí městské části. K umístění správního centra městské části je vhodné využít budovu pošty, která skýtá možnost intenzivnějšího využití (nástavby dalšího patra, možná i věže s hodinami). Budova radnice má předpoklad stát se důstojnou dominantou městské části. Ke vzniku správního centra by přispělo výrazně intenzivnější využití okolních ploch a budov. Dalším přínosem pro území by byla přestavba a nástavba budovy stávající samoobsluhy a její využití pro další služby nebo nájemní a startovací byty. Mateřskou školu v ideální poloze v docházkové vzdálenosti obytných ploch je vhodné zachovat. Budovy a plocha technických služeb by v novém kontextu

zasloužily vhodnější využití (např. pro tržiště). Návrh prostranství by bylo vhodné pojmout komplexně, nejlépe uspořádáním urbanisticko-architektonické soutěže.

2. V okolí základní školy a stávající budovy úřadu může vzniknout školní kampus s výhledem těsně blízkosti plánovaného parku Soutok. V současnosti probíhají přípravy na rozšíření základní školy. Koncepce navrhuje navázat kultivací, zvýšením bezpečnosti a pěší prostupnosti předprostoru školy i jejího bezprostředního okolí.

3. Přemístěním úřadu městské části do budovy pošty se uvolní prostor pro umístění nových tříd mateřské školy s výhodou těsné blízkosti plánovaného parku Soutok. Nová školka by byla v docházkové vzdálenosti od zahrad-

ního města a nové výstavby na místě bývalého panského dvora. Potenciál ke zlepšení má také prostor náměstíčka u nově instalovaného pomníku, křížku a zvoníčky. Jeho realizace, podobně jako návaznost na polyfunkční budovy severně od něj, je podmíněna dohodou s investorem sousedních bytových domů.

4. Komunitní centrum U vrby má ideální polohu v návaznosti na sportovní areál, dětské hřiště, společensky a kulturně využívanou plochu jižně od ulice Štemberovy. Tato plocha by měla být zachována a doplněna o další funkce, jako je například domov seniorů.

Ing. arch. Jana Langerová
a kolektiv ATELIER L s.r.o.,
Ing. arch. Petr Štěpánek, Ph.D.

Čas adventní

Na přelomu listopadu a prosince už řadu let připravujeme pro žáky, rodiče i širší veřejnost adventní dílny. Třídy se promění v dílny, kde si návštěvníci mohou vyrobit ozdobu, dekoraci nebo vánoční přání. Vloni se akce kvůli covidu nemohla uskutečnit a velké obavy jsme měli i letos, proto jsme naplánovali jiný formát – adventní trhy. Věřili jsme, že pokud dojde k nějakým omezením, budou se spíše týkat uzavřených prostor, ale venkovní trhy neohroží. Chyba. Vše je jinak. Výrobky, které děti pro prodej na adventních trzích připravily, si svou chvíli slávy letos nezažijí...

Mohl to být krásný večer. Na školním dvoře by voněl svařák a cukroví, z reproduktoru by zněly vánoční koledy, které by občas přerušil živý zpěv – děti totiž nacvičily krásné písničky a trojhlasné koledy jsme secvičili i v pedagogickém sboru. Ve stáncích by se prodávaly výrobky našich žáků, ale také obrázky, které vznikly při jarní vlně v rámci fotosoutěže, nebo kniha Čarovná Praha, ve které je kromě spousty kouzelných fotografií z různých částí Prahy i krátká vizitka naší školy. Nic z toho se nemohlo uskutečnit. Když si

Několik fotografií výrobků našich žáků

ale svařák uvaříte sami a k tomu si pustíte pěkné koledy, vykouzlíte si iluzi adventního času i doma. My vám k tomu přidáme fotografie výrobků, které pro vás připravili naši žáci. Snad Vás pohled na ně aspoň trošku potěší.

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Už několik let sleduji lipeneckou „válku“ mezi starousedlíky a „náplavou“. Podíváme-li se za hranice Lipenců, společnost rozděluje názory na politiku, nebo na očkování a epidemická opatření. Na internetu se rozvíjejí diskuse plné zloby a nenávisti. Co se to děje? Nerozumím tomu. Hodnota člověka přeci není v tom, kde se narodil, jestli je nebo není očkovaný, nebo jestli volil toho či tamtoho. Je mi smutno z toho, kolik zloby a nenávisti je mezi lidmi. Ohleduplnost, respekt a úcta jakoby se z repertoáru našeho chování vytrácela...

Moje přání je určené všem. Těm, co se tu narodili, i dávno či nedávno přistěhovalým, očkovaným i neočkovaným, prostě všem, kdo čtou tyto řádky.

Přála bych nám všem, aby nás život těšil i v téhle nelehké době, protože lidé spokojení bývají k druhým hodnější. Přeji nám všem, abychom měli naše emoce pod kontrolou, abychom dokázali svůj případný hněv rozdělat, a pokud na něco potřebujeme veřejně reagovat, aby to bylo až po vychladnutí a vždy jen slušně.

Milí Lipaňáci, užijte si vánoční svátky v klidu a pohodě spolu s těmi, které máte rádi. Do nového roku Vám přeji především pevné zdraví, štěstí a víru, že zase bude líp.

Jitka Krůtová, ředitelka školy

PODZIME, PODZIME...

Začal nový školní rok a my jsme uvítali návštěvu kouzelníka, který dětem přivezl ukázat dravce a papouška. Nejen, že jim o nich vyprávěl, ale mohly se s ním i vyfotit. V říjnu jsme uspořádali „Zahradní slavnost“, abychom se sešli a přivítali i nové děti v naší školce. Kulturní program oživila Balonková Evička. Z barevných balonků dokázala na přání dětí vykouzlit úžasná zvířátka a postavičky. Děti se mohly proskákat na skákacím hradu nebo vyzkoušet své sportovní dovednosti. Odvážlivci se sevezli na poníkoví. Bylo připravené i malé obcerstvení a sladkosti. Setkání s dětmi a jejich rodiči bylo příjemné odpoledne.

Děti ze třídy Ježků a Berušek si vyjely do Prahy za pražskými strašidly a domovními znameními. Měly krásný zážitek s průvodkyní při procházce starou Prahou. Prošly se od Rudolfiny, kolem Klementina a Karlovou ulicí došly na Staroměstské náměstí. Cestou si vyslechly různé pověsti a strašidelné pražské příběhy. Paní průvodkyně je zapojila i do soutěže. Za nalezení domovních znamení dostávaly do váčků groše. Zajímavou zastávku s naučným výkladem měly děti u Staroměstského orloje. Průvodkyně zde také vyhodnotila soutěž dětí. Každý dostal nějaký magnetický obrázek Prahy. Na závěr procházky děti nakoukly do kostela sv. Jakuba Většího a vrátily se k Rudolfinu. O svých zážitcích si další dny povídaly ve školce a na kroužku keramiky si každý vyrobil své strašidlo.

Na Havelské posvícení jsme si ve školce upekli posvícenské koláčky a moc nám chutnali.

Listopad jsme začali s dopolední návštěvou „Sférického kina“. V neobvyklém prostředí – nafouklém stanu, děti ležely na koberci a kolem dokola probíhalo promítání. Sledovaly pohádku dle vlastního výběru nebo příběh o vesmíru. Výroba strašidel na keramice byla příprava na oslavu dýní. Odpoledne po promítání si děti společně s rodiči ve školce nejprve vydlabali dýni a pak se vydali na lampionový průvod ulicemi kolem školky. Sešla se většina rodičů a opět panovala radostná nálada. Po návratu na školní zahradu na děti čekalo překvapení. Jejich vydlabané dýně byly ve tmě ozářené svíčkami a na stezce odvahy svítily dětem na cestu k pokladu v podobě sladkostí.

V pátek 26. listopadu dopoledne si děti s paní učitelkami ve školce upekly vánočky. V odpoledních hodinách za doprovodu vánočních písní a koled, které nám pouštěl p. Lukáš Veselý, jsme se sešli s rodiči společně na školní zahradě u vánočního stroměčku. Dětem ze tříd Koťátek, Želviček, Berušek přečetly dopis Ježíškovi jejich paní učitelky a předškoláci ze třídy Ježků přednesli svá přání samí. Společně jsme si zazpívali vánoční koledy a rozsvítili ozdobený vánoční stromček, který se dětem moc líbí.

A co nás ještě v prosinci čeká?

Budeme očekávat návštěvu Mikuláše, anděla a čerta, kteří k nám přijdou ze základní školy. Děti přednesou básničky a zazpívají písničky, které si pro ně připravily. Na závěr roku chystáme Vánoční besídky, které si pro rodiče připravily děti s paní učitelkami z jednotlivých tříd, a také vánoční nadílku, kterou děti najdou pod vánočními stroměčky ve svých třídách, které mateřská škola obdržela darem.

Máme jedno společné přání – pevné zdraví, pohodu, klid a lásku. A to přejeme nejen sobě, ale všem...

Doris Rosenkrancová, Dagmar Meisnerová

SRDCE KRVÁCELO, ale nakonec fotbal obživil

Hodnocení roku 2021 je pro lipenecké fotbalisty rozporuplné. Skoro půl roku jim srdce krvácelo, když se nesmělo hrát ani trénovat. V loňské sezóně nastoupili k mistrovskému utkání naposledy 11. října. Pak se se zeleným trávníkem museli na šest měsíců rozloučit, poté v květnu a červnu mohli hrát jen přátelská utkání.

Podzimní část letošní sezóny se odehrála celá, a dokonce mohli chodit diváci. Začalo se však rekordně brzy, už 31. července, protože Pražský fotbalový svaz chtěl odehrát co nejvíce zápasů, dokud ještě covid neřadí. A tak například **A-tým** na podzim odehrál v I.B třídě 16 kol. Po nich je na 5. místě tabulky. Na domácím hřišti se mu docela daří a rozdává fanouškům radost. Hlavně při dvou vítězstvích 11:0 nad Střešovicemi B a nad Přísnicí.

V obou zápasech se do referátu o utkání nesmazatelně zapsalo jméno Hašek. V tom prvním starší z bratrů Pavel dal gól už v 5. vteřině utkání z půlky hřiště (už jsme v LZ psali), v tom druhém oba bratři Haškové dali po pěti gólech. „V historii o tom nemáme zápis, ale sledujeme hlavně zápasy vyšších soutěží,“ řekl na dotaz webu www.sokollipence.cz Luboš Jeřábek. „Je možné, že někde v pralesních ligách třeba na Moravě se to už stalo, ale oficiální záznam o tom není,“ dodal. Na webu TJ Sokol Lipence už ale zápis o husarském kousku sourozenců Pavla a Ivana Haškových je a zůstane tam uchován navždy.

B-tým si tak dobře nevedl. Ve své II. třídě je v ultravyrovnané tabulce, kde je v sestupových vodách namočeno šest týmů z dvanácti, na skóre na posledním místě a má stejně bodů jako Nebušice B a Točná. Oba týmy však naše běčko porazilo, takže při rovnosti bodů po uzavření soutěže by bylo nad nimi.

Radost začala trenérům, fanouškům a rodičům dělat **mládež**. Bylo těžké po lockdownu kluky a holky znovu dostat do fotbalové pohody, ale trenérům se to nakonec povedlo. **Mladší žáci** pod vedením Františka Moidla, kterému asistují Zdeněk Scheib a Lenka Šamanová, sice hrají jen přátelské zápasy, ale aspoň zůstávají u fotbalu, užívají pohyb a party. Martin Říha u **starší přípravky**, kterému pomáhají Petr Hůrka a Luboš

Slavík, navzdory počátečním nezdarům probudil v hráčích větší souťaživost a bojovnost a mužstvo si užilo aspoň dvě vítězství. To **mladší příprava** Pavla Haška a Martina Bechyně nakládala soupeřům přiděly gólů jak na běžícím páse. A ti nejmenší z **fotbalové školičky** pod vedením Dana Karase, Martina Rybáka a Marka Vokurky se teprve učí, kam se postavit a jak kopnout do míče, ale radost ze hry a z dovádění s kamarády z nich přímo tryská.

Co bude dál, je těžké předpovědět. Doufejme, že na jaře zase pod vlivem větší proočkovánosti (a zřejmě i promořenosti) epidemie ustoupí a fotbal se bude moci hrát dál.

(jkl)

Mladší příprava po posledním podzimním zápase na Chodově s trenéry Pavlem Haškem a Martinem Bechyně. Foto: Jeff Osterroth

ROK 2021 OČIMA HASIČE

Kvapem se blíží konec roku a očekávané vánoční svátky, bohužel, stejně jak v loňském roce za doprovodu nouzového stavu. I tak bychom chtěli všem Lipaňákům popřát krásné, klidné a ničím pokazené prožití Vánoc. Hlavně šťastně prožít vstup do nového roku a pevně zdraví v roce novém.

Tento rok byl pro každého náročný a ani my jsme se nenudili. Když dala pokoj pandemická situace, přišly silné povětrnostní vlivy a zase nás prověřily, jak se patří. Vichřice si vyžádala zásahy nejen v naší obci. Naše družstvo zasahovalo až na Pankráci nebo v Kunraticích. Technických zásahů letos naše jednotka podstoupila mnoho a zaměstnávaly nás po celý rok. Kdybychom měli naši činnost ukázat v číslech, ke konci listopadu jsme

měli na kontě 49 případů. Konkrétně jsme zasahovali u 31 technických případů, 7 případů požáru, 7 epidemiologických případů a 4 případů spojených s dopravní nehodou nebo technologickou pomocí. Zúčastnili jsme se čtyřdenního výcviku naší jednotky a tři taktických cvičení pořádaných Hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy. Strávený čas u zásahu našich družstev byl 226 hodin a z celkového počtu zásahů jsme u 43 případů zasahovali jako první.

Ke konci roku se situace s pandemií začíná opět projevovat a my jsme již připraveni v případě nouze pomocí pražskému Hasičskému záchrannému sboru a znovu zavést 24hodinové směny na naší zbrojnici.

Pevně doufáme, že se brzy vše vrátí k běžnému životu, abychom se mohli setkávat i na tradičních akcích a bavit se a radovat i s vámi.

Děkujeme za vaši podporu a jsme rádi, že vám na nás záleží. Rád bych velice poděkoval celému lipeneckému sboru za trpělivost a vervu, kterou do práce ve sboru vkládají. Rád bych poděkoval i klukům v zásahové jednotce a jejich rodinám. Bez nich a jejich podpory by to rozhodně nešlo.

Lukáš Rak, velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů Praha-Lipence

TAK JSME SE konečně DOČKALI

Vidět na vlastní oči skutečná letadla, která slouží jako předlohy našim modelům, je snem každého modeláře či příznivce letectví. A konečně se dočkali i modeláři z Modelklubu Lipence, když nad jejich hlavami jednoho slunečného odpoledne zaburácel motor Rolls-Royce Merlin 24. Poháněl britský jednomotorový jednomístný stíhací letoun Hawker Hurricane MK IV, který sloužil v RAF a letectvech dalších spojeneckých armád během druhé

světové války. Kdo by pochyboval o pravosti letounu, se mohl jít následně podívat na letišti Točná a osobně si Hawker Hurricane MK IV osahat.

Tento typ letounu asi nejvíce proslavil československý stíhací pilot, letecké eso bitvy o Británii ve druhé světové válce, četař Josef František (7. října 1914 Otaslavice – 8. října 1940 Cuddington Way, Surrey). Za svoji neohroženost a bojovnost byl za svého života i posmrtně oceněn mnoha vyznamenáními, mezi jinými řádem Virtuti Militari (Vojenské cti) 5. stupně, dvakrát obdržel britskou Distinguished Flying Medal (Záslužná letecká medaile) se sponou (tedy druhé udělení) jako vůbec první cizinec. In memoriam byl povýšen nejprve do polské hodnosti podporučík (16. července 1941) a po osvobození republiky na nadporučíka (1. února 1947). 1. června 1991 pak byl posmrtně povýšen do hodnosti plukovníka. Po roce 1989 byl na jeho počest pojmenován prostějovský aeroklub sídlící na vojenském letišti, kde bylo vojenské letecké učiliště. V Otaslavicích je po něm pojmenována základní škola a sídlí zde i muzeum věnované jeho životu. Dne 28. 10. 2015 mu byl prezidentem republiky Milošem Zemanem udělen Řád Bílého lva in memoriam.

Tento letoun Hawker Hurricane MK IV, který je v expozici na letišti Točná, reprezentuje osobní letoun našeho dalšího významného pilota Karla Kuttelwaschera. Zároveň na něm létali v rámci slavné 1. squadrony RAF i další českoslovenští piloti.

Rádiem řízený model letounu Hawker Hurricane byl na modelářském letišti k vidění o prázdninách a divák by ho v oblacích nad letištem okem téměř nerozeznal od skutečného éroplánu. Jsme hrdí, že máme šikovné nejen piloty, ale i modeláře.

Letu zdar a vzduch je naše moře.

Daniel Krob, náčelník Modelklubu Lipence

HÁDANKA

Odpověď na otázku z minulého čísla:

Škola byla založena v roce 1968. Výhercem sladkého překvapení se stává: Milena Švorcová. Gratulujeme.

Pro dnešní hádanku se podíváme do historie: Jak se jmenuje nejslavnější Lipenecký představitel Matesa z divadelního představení Dalskabáty hříšná ves?

Správné odpovědi prosím zasílejte na hadanka@mclipence.cz do 15. ledna 2022.

Podzimní akce pro rodiny s dětmi v Lipencích

Říjen. Měsíc, kdy začne padat listí, pořádně foukat vítr, počasí už je lezavé a slunce zapadá za obzor čím dál tím dříve. Možná by se chtělo jen ležet pod peřinou, ale našťastí i podzimní dny nabízí spoustu zábavy venku. Kromě hrátek se všudypřítomným listím patří k tomuto ročnímu období i pouštění draků a v posledních letech také stále více oblíbený Halloween. V Lipencích se v druhé půlce října konaly hned dvě velké nedělní akce pro rodiny s dětmi: Drakiáda a Halloweenská strašidelná stezka.

Drakiáda

Pod ulicí Na Panorámě se nachází rozlehlá louka, která se perfektně hodí na pouštění draků. Letošní Drakiáda se konala právě na tomto místě. Přestože počasí bylo krásně slunečné, vítr moc velkou sílu neměl. To ale nikoho neodra-

dilo, a tak program Drakiády začal dle plánu ve tři hodiny odpoledne. Děti, které přišly, dostaly na uvítanou svítilky odznáček a pokud se nepustily hned do pouštění draka, mohly jít se svými rodiči do připravených dílniček vyrobit si masku nebo klasické zvířátko z kaštanů. Načerpaly síly mohli dospělí i děti u stánku s občerstvením, kde kromě domácích dobrot nechyběl svačák na zahřátí. Pro soutěživce byly přichystány hned dvě disciplíny, kde mohli poměřit své síly. V hlasování o nejhezčího draka vyhráli nakonec sourozenci Jakub a Nela Machačnickí. Těžké bylo rozhodnout, jaký drak vyletěl nejvýš. Proto se v této kategorii umístily hned tři rodiny – Haškovi, Slavíkovi a Trübswasserovi. Ať už se někomu drak vznášel ve výšinách či nevzetlél vůbec (ano, i takových nás pár bylo), Drakiádu si účastníci užili naplno.

Halloweenská strašidelná stezka

Stále větší popularitě se i u nás těší původně keltský lidový svátek Halloween. Jeho oslava vychází na konec října, na den před tradičním svátkem Věch svatých a dva dny před Dušičkami. Právě datum 31. října bylo vždy vnímáno jako hranice mezi dvěma hlavními obdobími, létem a zimou. A dále také jako pomezí, kdy se stírá hranice mezi světem živých a mrtvých. Kvůli jeho tajuplné podstatě provází svátek zapalování svíček ve specifických lucernách vydlabaných z dýní a převlékání do kostýmů rozličných magických bytostí, jako jsou čarodějnice, du-

chové nebo jiná strašidla. V Lipencích se letos na hasičském hřišti konala poprvé Halloweenská stezka, která byla připravena pro odvážné děti v maskách. Akce začala v čase, kdy už padla tma. Krásně vynikly svítilny a lucerničky, které měly děti s sebou. Na začátku cesty dostali malí nebojsové svítilky náramek a prstýnek a mohli se vydat se svými rodiči dál. Stezka měla několik zastavení a na každém čekalo strašidlo se zajímavým úkolem, jako bylo lovení čarodějova oka po hmatu nebo poznávačka „krvavých“ nápojů. Nejsnadnější byl úkol poslední, vytáhnout si sladkou odměnu z hrobu. Celkově dorazilo na Halloweenskou stezku odvahy přes 200 dětí s doprovodem. I přestože některé kostýmy vypadaly na první pohled hrozně, strašidla byla hodná a nikoho k smrti nevydělala.

Obě akce finančně podpořila MČ Praha-Lipence a Velkostrážnice Lipence.

Zuzana Šálanská

ZPRÁVA O UMĚLECKÝCH INTERVENCÍCH V LIPENCÍCH

V Lipencích od konce léta tvořili v projektu Triangulum dvě umělecké skupiny a jedna umělkyně. Projekt je součástí programu Umění pro město, který Galerie hlavního města Prahy uskutečnila ve spolupráci s transdisciplinární platformou Neolokator.cz + D4L. Umělci oživil tři vybraná místa v extravilánu i centru Lipenců: u objektu pošty (domu služeb), v bývalé oboře a v osadách na břehu Berounky.

Novomediální umělkyně Magdalena Kašparová uskutečnila projekt VJ LIPP, autorskou videokompozici z existujících materiálů ze života Lipenců. Autorka se zajímá o lokální historii, zvláště tu osobní, ale i oficiální, a komponuje novodobou mediální historii místa – dobová archivní videa se záznamy z kronik nebo s 3D skeny předmětů spjatých s místem. Nejprve na listopadovém workshopu představila svůj zájem o glitch a záměrnou chybovost v obraze a sběr digitálního materiálu i dnes již zastaralé technologie VHS. Autorka ve svém projektu pracovala jak

se specifickou architektonickou podobou pošty, tak s formou obrazové i zvukové koláže, kde se prolínaly různé časové roviny.

První promítání se pojilo se Sborem dobrovolných hasičů. Materiály pocházely z jejich bohatého archivu i současnosti. Poprvé mohli návštěvníci shlédnout některé důležité archivní materiály, například filmové pásy ze 70. let, které autorka nechala nově zdigitalizovat, ale i události, které jsou stále v živé paměti (záplavy v roce 2002 i 2012, úspěšné závody dětí aj.). 12. prosince autorka představila druhou speciální dvoukanalovou projekci opět na budovu pošty, kde pracovala hlavně s audiovizuálními materiály posbíranými přímo od občanů a zájmových skupin.

Projekt v osadě Tornádo na Kazíně nazvaný Neoficiální důkaz: Případová studie #2: Aliance byl primárně o pozorování, vnímání a naslouchání. Jde tedy o tzv. elementární porozumění častokrát přehlíženým nebo neviditelným situacím. V průběhu čtyř měsíců se A-B_HPP, autorský

kolektiv složený z odborníků-umělců, ve svém uměleckém výzkumu zabýval směrem, jakým se věci v lokalitě osady Tornádo vyvíjejí a kam by se mohla zaměřit budoucí pozornost lokality. Aktivitu si řídil kolektiv sám. Část studie vznikla ve spolupráci s paní starostkou Mgr. Lenkou Kadlecovou, která poskytla celé informace. V osadě Tornádo se setkali také děti ze základní školy a někteří obyvatelé. Proběhl zde geobotanický výzkum. Výsledkem je případová studie, která bude dostupná koncem roku 2021. Představení studie pro veřejnost by mohlo proběhnout na jaře 2022 v lokalitě osady Tornádo. Více informací naleznete na webu transversalnavigation.gamu.cz

Umělecké duo Pavel Tichoň a David Helán aka LIPO instalovalo v bývalé lipenecké oboře unikátní modřínové objekty – luxusní budky pro kachny, labuť či ledňáčka říčního. Příbytky nesou nonsensovou poezii, která je založena na pozorování přírody a představivosti autorů a citlivě kritizuje venkovní přírodovědecká muzea a naučné stezky. Oblast oživilo několik akcí, které byli ironickou a legrační performancí – krátkým divadlem určeným pro obyvatele, zájemce o umění, ale i samotné ptactvo. Autoři za účasti návštěvníků četli poezii, instalovali objekty a kladli do nich vejce a uskutečnili procházky s obhlídkou zabydlení příbytků a samotnou performancí s peřím. Umělci vždy připravili speciální občerstvení, jako například domácí paštiku, bonbony LIPO či Lipánky. Poslední akci projektu nazvaného Názvy navržené přírodě, která byla plánována na prosinec, ovšem přesouvají na teplejší jarní období.

Tereza Nováková,
produkční projektu Triangulum

Výlet do Mníšku pod Brdy

Koncem září, v době, kdy k tomu byly příznivé podmínky, jsme s našimi seniory vyjeli na výlet. Vybrali jsme Mníšek pod Brdy, městečko, které je tak říkajíc za humny a nabízí hned několik

objektů turistického zájmu. Výlet jsme začali na zámku. K prohlídce jsme si vybrali dva okruhy – Reprezentativní salony a Soukromé pokoje posledních majitelů zámku, vše z první repub-

liky. Bylo zajímavé vidět, jak bydleli, jaké předměty používali, s jakými hračkami si hrály jejich děti. Jako bonus jsme navštívili tamní výstavu panenek, kde každá byla oblečena do kostýmu reprezentující určitou dobu od Kleopatry přes císařovnu Sisi až po Marilyn Monroe.

Plní dojmů z prohlídky jsme navštívili známou restauraci Hostinec u Káji Mařka, abychom naplnili prázdné žaludky a nabrali sílu na další program. Ten již byl individuální. Někteří navštívili kostel sv. Václava na náměstí, jiní se prošli úchvatnými zámeckými zahradami a další se vydali do města. Většina však výlet zakončila v cukrárně s kávou a dortíkem.

Moc rádi bychom poděkovali všem účastníkům našeho výletu za milou účast a těšíme se na další společnou akci. Naše díky patří i Velkotržnici Lipence za finanční podporu tohoto krásného výletu.

Ivana Slabochová a Ivana Žáková

Inzerce

Sys-DataCom

Internet

Volání

Televize

Podpora 24/7

RYCHLÝ INTERNET A MODERNÍ TV

Rychlý a stabilní internet za výhodné ceny **již od 250 Kč** měsíčně. Pro přenos internetu používáme moderní technologie a routery Mikrotik. Nově instalujeme i k zákazníkům gigabitové technologie.

NABÍDKU VŠECH TARIFŮ a DOPLŇKOVÝCH SLUŽEB NAJDETE NA NAŠICH STRÁNKÁCH

Volejte **NONSTOP** ☎ 777 774 221

www.sys-data.com

Vánoční jarmark

Jarmark, původně z německého Jahrmak, znamená výroční trh. Tyto trhy se vztahovaly k významným událostem, jako jsou Vánoce a Velikonoce. Byly pořádány dvakrát ročně, zpravidla před danou událostí, a to na základě privilegia uděleného panovníkem, který je většinou uděloval při povyšování vesnice na město. Délka konání dosahovala i jednoho týdne. Existovaly také trhy týdenní, které se konaly ve městech pravidelně jednou týdně, vždy v určitý den. Obecně se trhů zúčastnili obchodníci z blízkého okolí, ale i ti, kteří přijeli z větších vzdáleností, aby mohli nabídnout své výrobky a zboží denní potřeby. Běžné byly také trhy s dobytčím a drobným domácím zvířectvem. Trhy byly i ekonomicko-společenskými událostmi, na kterých byly k vidění nejrůznější atrakce a vystupovali zde potulní umělci. Domlouvaly se zde obchody a tzv. litkupy neboli dobře provedené transakce se hojně zapíjely v hospodě. I dnes jsou trhy oblíbené. Zvláště ty, které navozují krásnou předvánoční atmosféru.

Díky komunitě Naše jarmarky jsme ještě před zahájením adventu mohli prožívat slavnostní atmosféru v jídelně základní školy, kde se již poněkoli-káté konal tradiční vánoční jarmark. Vonělo tam svažené víno, čerstvá káva, vánoční cukroví i koláčky. Vše jsme mohli ochutnat a posedět v improvizované kavárničce. Své výrobky zde nabízeli šikovní prodejci místní i z blízkého či dalekého okolí. K dostání byla nádherná keramika, nábytek pro panenky, svíčky z včelího vosku, ručně vyrobené přání a cedulky k dárkům, pletená zvířátka, tradiční ozdoby, vánoční svícny a nejrůznější doplňky k jejich zhotovení. Také zimní pletené čepice, ozdobné náramky, korálky, šperky a kalendáře.

Zastavila jsem se u stolečku s krásnými adventními věnci a svícny, které vyrábí Lenka Šamanová, a protože vím, že právě ona je zakladatelkou těchto jarmarků, trochu jsem jí vyzpovídala.

Lenko, představ prosím krátce Naše jarmarky. Jak dlouho fungují a proč vlastně vznikly?

První jarmark se konal před mnoha lety. V roce 2013 jsme se s kamarádkami domluvíly, že zkusíme prezentovat své výrobky. Tuto možnost jsme nabídly i dalším zručným lidem z blízkého okolí a byly jsme překvapené, kolik prodejců jsme v krátké době sehnaly.

Kde se konal první jarmark?

První jarmark jsme uspořádali na Zbraslavi v restauraci U Přístavu.

Co bylo dál? Zůstaly jste na Zbraslavi?

Přály jsme si pořádat tyto akce i u nás v Lipencích. Požádaly jsme tedy paní ředitelku lipenecké školy, zda bychom mohly uspořádat jarmark ve školní jídelně – a vyšlo to.

Další jarmark už tedy proběhl v Lipencích?

Ano, byl vánoční. V Lipencích to už tehdy mělo úplně jinou atmosféru. Sešlo se spousta lipeneckých obyvatel, kteří všemu dodali tu správnou náladu. Mohli si popovídat u kávy a nějakého dobrého zákusku a nakoupit dárky u zdejších prodejců. Děti si užívaly vyrábění v různých kreativních dílničkách.

Naše jarmarky ale nepořádaly jen akce před vánoci?

Uspořádaly jsme i oblíbené jarní trhy. Bývaly před Velikonocemi a vše na nich už bylo laděno do sluníčka a jarní voňavé nálady. V nabídce prodejců byly jarní kytičky, bylinky i nejrůznější materiály k výrobě jarních dekorací. Snad se podaří jarmark na jaře zopakovat.

Jste tedy stále parta šikovných holek, které jsou nadšené takové akce pro lidi pořádat?

Bohužel už nejsme. Holky, se kterými jsem původně začínala, byly postupně tak pracovně vytížené, že jim na jarmarky nezbýval čas. Bylo mi líto vše ukončit a to, co jsme společně vybudovaly, jen tak zahodit. Bavilo mě to natolik, že jsem se rozhodla pokračovat v pořádání jarmarků sama.

Jak to zvládáš, určitě je s tím vším dost práce?

V začátcích, kdy jsem byla na vše sama, to bylo hodně náročné časově i psychicky. Snažila jsem se vše skloubit s péčí o mou rodinu, která mě vždy plně podporovala. Za vše jim moc děkuji.

Vraťme se tedy k nejoblíbenějším vánočním jarmarkům. Spolupracuješ se stejnými prodejci?

Dá se říct, že ano, mám už své věrné i oblíbené. Každoročně se snažím vybírat prodejce tak, aby si nikdo nekonkuroval a zároveň, abychom neměli každý rok to stejné. Myslím, že i pravidelní návštěvníci mají své oblíbené prodejce a vědí, k jakému stolku půjdou a co si tam koupí.

Vánoční jarmark pořádáš každoročně, kolikrát byl tento letošní?

Byl již sedmý. Minulý rok bohužel jarmark kvůli covidu neproběhl a letos jsme měli namále. Ale vyšlo to a bylo to parádní. Zase voněly františky, z reproduktorů hrály vánoční koledy a jarmarkem se nesla vůně svařáku a výborné kávy. Byla to správná vánoční atmosféra.

Lenko, děkuji za milé společné povídání i za to krásné, co děláš. Chtěla bys ještě říct něco závěrem?

Ráda bych poděkovala paní ředitelce za možnost pronajmutí školní jídelny. Děkuji všem prodejcům za účast i pomoc s přípravou jarmarků. Velké díky patří všem lidem, kteří nám zachovávají důvěru a stále se k nám vrací. Závěrem ještě jednou moc děkuji své rodině za trpělivost.

S Lenkou Šamanovou si povídala Ivana Slabochová

Venkovní vánoční výzdoba v Lipencích

Máme za sebou první adventní neděli a s ní většina z nás vyhlíží Vánoce. Začátek příprav na nejkrásnější svátky v roce je spjat s úklidem a vánoční výzdobou. Část obyvatel Lipenců nezůstává pouze u vnitřních dekorací a do vánočního kabátu převlékají i své domy a zahrady. Protože se brzy stmívá, vyniknou všechna světýlka už kolem páté hodiny. Adventní procházka po nasvícených Lipencích je díky nápaditosti a kreativitě sousedů zážitkem nejen pro děti.

(zš)

Žít skromně, zdravě a bez stresů

Před časem jsem slíbila rozhovor s naší nejdříve narozenou občankou. Mám velkou čest představit svoji sousedku paní Libuši Mašlovou.

Paní Mašlová uprostřed

Paní Libuško, jsme sousedky a často vás slychávám hrát na piano. Jak dlouho hrajete? A jaké jsou vaše oblíbené skladby?

Na klavír hraji od deseti let, tedy 89 roků. Mám hudbu ráda a mé oblíbené skladby jsou například Valčík na rozloučenou od Roberta Burnse, Indiánská píseň lásky z opery Rose Marie od Rudolfa Frimla nebo Sonáty W. A. Mozarta.

Máte nějaké další koníčky?

Ráda čtu, luštím osmisměrky, sleduji televizi, hlavně sport, fotbal, a fan-dím Spartě.

V takto krásném a požehnaném věku musíte mít za sebou hodně zážitků a vzpomínek. Podělíte se s námi o nějaké? Jak jste například trávila svůj volný čas v mládí?

Od mládí jsem byla v Sokole. V roce 1932 jsem cvičila jako žačka na Vše-sokolském sletu v Praze, jako dorostenka v roce 1938 a v roce 1948 jako žena. Dokonce jsem vedla celou východní župu na stadion.

Velmi zajímavé o vás je, že jste hrála divadlo. Povíte nám, jak dlouho a v jakých představeních?

Divadlo jsem hrála od 6 let. Od 16 let jsem hrála i zpívala například v ope-rétách Cikánský baron, Veselá vdova a Perly panny Serafínky. Ráda na tuto dobu vzpomínám.

Co vám dnes dělá radost?

Ted' mi dělají radost pravnoučata, mám jich devět a těším se na první pra-pravnouče.

Jste lipenecká rodačka. Víte, že jste se do Lipenců opětovně přistěhovala v pozdějším věku. Povíte nám, co za tím stálo a co vás s Lipenci spojuje?

V Lipencích jsem se narodila do rodiny Dvořákových, kteří měli obchod a pekařství. Zde v Lipencích mám provdané dvě dcery, u jedné z nich nyní žiji.

Kde jste žila předtím? Jaké to tam bylo?

V roce 1948 jsem odešla do Hlinska a žila tam 63 roků. Bylo tam pro mne zdravé podnebí, Hlinsko je 650 metrů nad mořem a v Lipencích jsem tr-pěla na průdušky. Vdala jsem se za Karla Mašla, který měl restauraci na náměstí, a spolu jsme ji několik let vedli, než nám ji komunisté znárodnili. Později jsem pracovala v kanceláři a v obchodě.

Máte nějaký recept na dlouhověkost?

Žít skromně, zdravě a bez velkých stresů.

Děkuji za milý rozhovor a za sebe i za čtenáře Lipeneckého zpravodaje vám přeji hodně zdraví a elánu v dalším životě.

S paní Mašlovou si povídala Ivana Slabochová

Ze vzpomínek paní Mašlové

NA ZÁVĚR JUBILEJNÍHO ROKU

Otevření pošty Lipence před šedesáti lety přineslo i první služební razítko a různé služební nálepky s nápisem Lipence. Zřízením pošty vstoupila naše obec jako samostatný subjekt do ruchu československého i světového poštovníctví.

Podané listovní zázilky, označené odesílatelem slovem DORORUČENÉ nebo RECOMMANDÉ (francouzština je oficiálním jazykem Světové poštovní unie UPU), opatřila paní poštmistrová nálepkou se třemi údaji: výraz-ným písmenem „R“, názvem obce a pořadovým číslem dopisu. Pro případ, že se nálepky spotřebovaly a tiskárna nedodala včas další, měla pošta v rezervě tzv. blanco nálepky, na která se jméno obce přitiskovalo ručním razítkem. Listovní zázilky, u kterých chtěl mít odesílatel jistotu, že najdou adresáta, se rekomandační nálepkou označují již od roku 1885. V sou-časnosti mají ovšem novou podobu, odpovídající technickému rozvoji. Můžete se o tom sami přesvědčit, neboť v listopadu a prosinci letošního jubilejního roku používá naše pošta Praha 511 až do vypotřebování příleži-tostnou R-nálepku s erbem obce a s vysvětlujícím textem. Iniciátorem ná-vrhu a sponzorem je autor toho článku. Mezi sběrateli známek a příznivci poštovní historie bývá o takové zdánlivé maličkosti obvykle značný zájem.

Josef Šolc

Chcete zastavět Lipence! Nechceme

„O výstavbě, která probíhá teď, se rozhodlo před mnoha lety. Současné zastupitelstvo se vyjadřuje k záměrům, které teprve realizovány budou.“

Současné vedení městské části bývá kritizováno za to, že se v Lipencích hodně staví. Naposledy na listopadové veřejné debatě k rozvoji Lipenců: „Chcete zastavět jih Lipenců, a přitom tu nejsou služby!“ Obě hnutí současné lipenecké koalice, HaFo Lipaňáků i Sdružení pro Lipence, před volbami deklarovala k nové výstavbě opatrný přístup: „[výstavba má] zohledňovat vesnický ráz Lipenců a reálný stav infrastruktury obce“ (HaFo) a „nepodpoříme žádné další žádosti o přeměnu luk a polí na stavební parcely“ (SpL). Jak to tedy je?

Lipence jsou městskou částí Prahy, platí pro nás proto územní plán hlavního města. Územní plán určuje pro každou parcelu její možné využití. Je veřejně dostupný online na adrese <https://app.iprpraha.cz/apl/app/vykresyUP>. Otevřete si jej v prohlížeči a vyhledejte například parcelu č. 930 v katastru Lipence. Na tomto pozemku stojí budova obecního úřadu. Z územního plánu se dozvíme, že pozemek lze využít pro smíšenou zástavbu, tzn. mohou zde být stavby pro bydlení i občanskou vybavenost. Jiné parcely jsou územním plánem určeny výhradně k bydlení, výstavbě školy či průmyslového areálu (nikoliv v Lipencích). Další pozemky mají využití jako pole, pastviny nebo les a zastavět je nelze. Základ současné podoby územního plánu Lipenců vznikl již v 90. letech.

Praha je živé město, rozrůstá se a územní plán se mění. O změnách územního plánu rozhoduje zastupitelstvo hlavního města Prahy. Zastupitelstvo městské části – naše zastupitelstvo – se ke změnám může vyjadřovat. Projednání změny územního plánu trvá i několik let a naše vyjádření má při posuzování změn velkou váhu. Je to největší šance pro obec, jak ovlivnit svoji budoucí podobu. Jakmile jednou územní plán umožní pozemek zastavět, už nebývá cesta zpět.

Pozemky v poli ke Kazínu se zastavovat nebudou. O parcele u Oddechové dosud pražské zastupitelstvo nerozhodlo.

Aktuálně nejrozsáhlejší nová výstavba v Lipencích se chystá v jižní části obce, na louce pod Jílovišťskou. Parcela č. 2234/37 o výměře přes 4 hektary je územním plánem určena k výstavbě rodinných domů a developer, který pozemek vlastní, zde chce rodinné domy skutečně postavit. Územní rozhodnutí pro tento záměr bylo vydáno již v roce 2002.

Bytovky postavené v minulých dvou letech na konečné autobusu stojí na pozemcích, které byly již v 90. letech určeny pro smíšenou výstavbu – bydlení, obchod, administrativu, kulturu a veřejné vybavení. Územním rozhodnutím z roku 2010 zde byla povolena výstavba bytů, řadovek a prodejny. Developer následně získal stavební povolení a postavil byty i řadové rodinné domy. Prodejnu už nepostavil.

Tři budovy, které se právě staví v Oddechové ulici, jsou umístěny na pozemku určeném územním plánem pro stavby jiné než k bydlení. Mohly zde být například obchody, administrativní budovy, hotel, muzeum, galerie nebo dokonce vysoká škola. V jedné ze tří budov skutečně vzniknou v souladu s územním plánem kanceláře, zázemí golfového klubu a restaurace. Ve dvou dalších označených jako „ubytovací zařízení“ však bude 33 bytů („apartmánů“), které jsou dnes nabízeny k prodeji. Územní rozhodnutí pro tento záměr bylo vydáno v březnu 2018 se souhlasem tehdejšího vedení Lipenců. Naše zastupitelstvo se sice hned v listopadu 2018 usneslo, že s výstavbou nesouhlasí, to už ale bylo pozdě.

O výstavbě, která probíhá teď, se tedy rozhodlo před mnoha lety. Současné zastupitelstvo se vyjadřuje k záměrům, které teprve realizovány budou. V souladu s předvolebními sliby zastupitelstvo nesouhlasí s návrhy na přeměnu luk a polí na stavební parcely. Zastupitelstvo například nesouhlasilo se zastavěním pozemků

Na hasičské louce se domy stavět nebudou. U sousedního pozemku dosud není rozhodnuto.

v poli mezi Lipenci a Kazínem, velkého území nad Jílovišťskou ulicí, a také louky pod hájovnou. Nesouhlasili jsme ani s přeměnou hasičské cvičné louky na stavební pozemky. V souladu s naším stanoviskem byly tyto navrhované změny územního plánu následně zamítnuty zastupitelstvem hlavního města. Nesouhlasili jsme se zastavěním pozemku u Oddechové ulice vedle budoucího „ubytovacího zařízení“ ani s přeměnou pozemku nad hasičskou loukou v ulici K Průhonu na stavební parcely. O těchto změnách zatím pražské zastupitelstvo nejednalo.

Vítáme, že vznikající strategický plán rozvoje Lipenců „nepředpokládá další rozvoj zástavby nad rámec ploch již vymezených územním plánem,“ jak se můžeme dočíst v textu architektů Jany Langerové a Petra Štěpánka v tomto čísle Lipeneckého zpravodaje.

V tomto volebním období jsme se dosud vyjadřovali ke 25 novým podnětům na změny územního plánu. Souhlasili jsme pouze v šesti případech, většinou u malých parcel uvnitř nebo na okraji již zastavěné plochy. Jeden případ je výjimečný. V květnu 2019 zastupitelstvo podpořilo návrh na změnu územního plánu, kterou by došlo k legalizaci staveb v areálu Velkotřžnice Lipence. Současné provizorium komplikuje investice do dlouhodobého rozvoje tohoto areálu o rozloze 12 hektarů, který poskytuje služby a pracovní místa lipeneckým občanům. Máme zájem na tom, aby zde fungovaly prosperující firmy a aby se areál postupně transformoval na služby s vyšší přidanou hodnotou. Jednání o této změně stále probíhá.

Martin Vanko, radní

Také území ve svahu nad Jílovišťskou zůstane nezastavěné.

Na louce pod hájovnou se také nebude stavět.

